

Retninger maa være modificerede Love undergivet; men at dette skulde vise sin Indflydelse paa saadanne i høieste Grad private Forhold, som Retten til at indgaae Ægteskab, det er det, jeg maa bestride. Den høitærede Ste Landssthingsmand for 1ste Kred (Ørsted) har anført forskjellige Lovbestemmelser, hvorved han har villet begrunde yderligere, at den militære Stand staaer i en saa særegen Stilling i flere Retninger, at de Indskrænkninger i Afgang til at indgaae Ægteskab, som vi bekæmpe, staae i en fuldkommen Harmonie med hiin Stilling. Den ærede Landssthingsmand har saaledes paaberaabt sig, at Grundlovens § 99 viser, at nogle tidligere Paragraffer, som handle om Foreningsfriheden og Forsamlingsfriheden, kun skulde være anvendelige paa Militaire med de Indskrænkninger, der følge af de militære Love. Det forekommer mig imidlertid, at disse to Rettigheder staae i en saa nær Forbindelse med Subordinations- og Respektsforholdet, at der vel kunde være Anledning for Lovgiveren til i saa Henseende at være varsom med Hensyn til de Militaire, uden at dette skulde drage til Følge med Hensyn til Retten til at indgaae Ægteskab. Den ærede Landssthingsmand har endvidere paaberaabt, at de Militaire ere udsatte for ofte at komme til at miste Ophold. Det skal jeg ikke nægte. De Militaire kunne vel herved komme i en mindre heldig Stilling; men dette er dog noget aldeles Tilfældigt; ofte kan en Flytning være til Fordeel i oekonomisk Henseende. Jeg troer overhovedet, at der aldrig i nogenformhelt Stilling kan have nogen Garantie for saadanne Eventualiteter. Det er endvidere paaberaabt, at der paahviler de subalterne Officerer — det er da navnlig Premierlieutenanterne — en særegen Forpligtelse til at tage Bopæl paa Kasernen. Jeg maa dertil bemærke, at der er en udtrykkelig Bestemmelse, som siger, at, naar Premierlieutenanten er gift, skal Secondlieutenanten indtage hans Plads i Kasernen og tage Bolig der. Den høitærede Landssthingsmand udhævede fremdeles de særegne Regler, som med Hensyn til Gjældsforhold ere gjældende for de Militaire, at de ikke i Almindelighed kunne forpligte sig for Gjæld i den Grad som Andre, hvorfor

de heller ikke kunne have den Credit, som de vilde have, dersom de vare den sædvanlige Retsfølgning underkastede, og at det overhovedet er dem formeent at tage Noget paa Borg hos Underordnede. Jeg skal her tillade mig at gjøre opmærksom paa, at disse Forrifter med Hensyn til Bengelaan nærmest gjælde for Underofficerer og Soldater. For Officererne gjælder rigtignok den Regel, at der ikke kan gjøres Execution i deres Gage, Mundering og Equipage; men denne Bestemmelse modificeres dog væsentlig derved, at de godvillig kunne give Anviisning paa deres Gage, og jeg troer ikke, at den Omstændighed, at der ikke kan gjøres Execution i den Militaires Mundering m. v., kan være til Hinder for hans frie Afgang til at indgaae Ægteskab. Med Hensyn til Forbudet mod at optage Laan maa det erindres, at det blot gjælder Underofficerer og Soldater og Officerer i Relation til disse; men, om det ogsaa gjaldt for de Høierestaaende, vilde dette specielt være begrundet i Subordinationsforholdet og staae langt nærmere ved dette Forhold end noget andet privat Forhold. At der for de Militaire er givet særegne Straffe- og Rettergangslove, er grundet i et Hensyn, som jeg tidligere har omtalt, navnlig i Hensynet til Militairstandens Mobilitet. At det Udvalg, som var nedsat til at afgive Betænkning i Anledning af de militære Straffelove m. m., ikke moverede Noget med Hensyn til Afskaffelsen af Indskrænkninger i Henseende til Retten til at indgaae Ægteskab, laa simpelt hen deri, at dette ikke forelaa; man sagte at faae de Love, som dicterede Straf for de Militaire, der indgif Ægteskab uden Tilladelse, modificerede; men man gik ikke ud paa at ophæve selve Forbudet, som der ikke var nogen speciel Anledning til at søge ophævet. Man har ogsaa paaberaabt sig, at, førend Fællesforfatningen var ordnet, var det ubetimeligt, at den danske Rigsdag skulde give en Lov som den foreslaaede. Jeg troer, at dette Argument allerede tidligere er blevet gjendrevet, men jeg skal dog tilføie et Par Ord; den danske militære Lovgivning har hidtil stedse været gjældende i Hertugdømmerne, og, naar nu Kongen og Rigsdagen vedtog en Forandring heri, troer jeg, at Kongen, saa længe han er Souverain i Hertugdømmerne,